

Schul. OS (I) 20 Schenpfennig

PALLAS LITERATA Ad Studiosos Tricoronatos.

Hæta cohors Juvenum, pars non inhonora juventæ;
Inter Discipulos gloria prima meos:
Quàm bene præ reliquis Tibi contulit alma Coronas (a)
Agrippina suas: nec fuit una satis.

Hinc dare tres voluit, quia Te meruisse sciebat:
Gloria pro merito qua venit, aqua venit.
Et modò, namque scio; & quare manifesta negabo?
Debetur meritis Trina Corona tuis.

Ille sacra Pietatis amor sibi vendicat unam:
Altera sunt Studio præmia digna Tuo.
Tertia Doctrina merito decreta Corona est:
Cujus Tu specimen sæpe dedisse soles.
Hac trinâ Tu laude places ter digna Juventus;
Sed neque non triplici laude placere potes.
Nam Schola, quâ faciles musasque, artesque doceris,
Non est nequitia, desidiaque domus.

Alvear est, nocuis Scarabæos sordibus atros
Ejicit, & Bruchos, turpe, pigrumque genus.
Indocilesque regi, natasque in vulnere Vespas, (b)
Agmina virgineo perniciofa gregi.
Et Bucos, pecus ignavum, à præsepibus arcet:
Non est conveniens segnibus iste locus.

Hic solæ tolerantur Apes, quæ sorde carentes
Ignorant socias labe notare suas.
Atque operum studiosa cohors pigra otia vitat,
Nec finit ignavos præteriisse dies.
Incolit hanc etiam Doctrina diserta palæstram:
Hic habeo cathedram Pallas honora meam.

Nam quamvis habitem centum latissima Regna,
 Sexcentasque urbes, & Dea mille domos.
 Usque Scholas habito, quas signant nomina JESU;
 Grator his alia est nulla palastra mihi. (c)
 Hic mihi sunt Fratres, hic sunt mihi mille Nepotes,
 Junctaque cognato plurima turba gradu.
 Quid memorem sacro redimitos murice frontem;
 Quis que tegit celebres Infula digna comas?
 Pallavicinos, & cum Lugone Toletos?
 Et Bellarminos, nomina magna Virum
 Quid referam Suares, & Te, qui jure vocaris,
 Ut plus non fueris, maximus à Lapide?
 Kircheros, Layman, Oviedos, cumque Rodriquez
 Bollandum, & Socios, Historicosque Stradas:
 Et bis mille alios, quos edita scripta loquuntur,
 Et tulit ad geminos conscia fama polos.
 Quos inter Latiae decora immortalia linguae:
 • Guinifius, Scotus, Tuque Radere venis.
 Cum Bidermannis Maffaei, Tuque celebris
 Alvare, Grammatici Duxque, Caputque chori.
 Quisque per ambrosiae viridaria florida Suadae,
 Libastis dociles ore frequente favos:
 Sive meis juncti suprema Helicone Camoenis
 Pocula Castaliis plena bibistis aquis.
 Mascule, Vincarti, Belgarum gloria Walli,
 Sidroni, & latia Balde canore lyrâ.
 Non memoro reliquos; (quis enim numeraverit omnes?)
 Quotquot Apollineos incoluere lares?
 Namque recordor adhuc, dum vos suprema tenerent
 Verticis, Alati qua fluit humor equi.
 Et Musarum inter consortia sedula pleno
 Guttore Pegaseas combiberetis aquas:
 In pede, quos aequus rejecit Apollo, jacebant,
 Indociles Clarii scandere summa jugi.
 Quaeque inter calices vobis, incautaque labra
 Fortè Caballinae gutta cadebat aquae;
 Aut dum casu aliquem evertit Pincerna culullum
 Deflueret madido parvula stilla jugo.

Ambro

Ambrosium patulo
 Lambabantque a
 Talibus alma Coho
 Ni fueris caudex
 Ingenas poteris
 Et studiis animos
 Tu potes, atque fac
 Perge frequens stu
 Atque viros inter do
 Inquis sum refer

NOT

Anno M.D.LVII.
 Societas JESU ab A
 Ex Regalis, qua Stua
 Quissem emendation
 micoli fuerint, scian
 loorum, quo disciplin
 Interprete Concilii T
 Reformat. cap. 28. n. 3
 ctus est Grammaticu
 az, ceteris antepone
 in propus. Ser. p. 1.
 que, qua in Urbe Societ
 ducatus, Scito, Graco,
 crati sunt Imperatores, R
 tu II. cui post Constant.
 ma Post. Sanctum nomi
 in instituta, plus quam 10
 dices omnino instituo
 natis, et ore et calamo
 Societatem JESU
 prius seculi. 5. cap
 D.LXXXIV. non tant
 am Diplomate eadem por
 tate lib. 6. c. 5. Alex
 nitas, Se Societatis J
 tate & alia ministeria
 talico illustissima

Ambrosium patulo captabant ore liquorem ;
 Lambebantque avidis munera grata labris.
 Talibus alma Cohors Tu Præceptoribus usa,
 Ni fueris caudex, & sinè mente pepo ;
 Ingenuas poteris didicisse fideliter artes,
 Et studiis animos excoluisse tuos.
 Tu potes, atque facis : modò perge industria pubes :
 Perge frequens studiis invigilare meis.
 Atque viros inter doctos numeraberis olim,
 Inque suum referet Frater Apollo chorum.

NOTÆ in Elegiam præcedentem.

(a) Anno M.D.LVII. vigesimo octavo Jan. Gymnasium Trium Coronatum cura Societatis JESU ab Amplissimo Magistratu Coloniensi commissum fuit.

(b) Ex Regulis, quæ Studiosis Societatis observanda præscribuntur, septima est ista : Qui spem emendationis non ostenderint, aut ceteris molesti, sive exemplo suo perniciosi fuerint, sciant se ex nostris Scholis esse dimittendos. Hæc regula ubique locorum, quo disciplina & integritati consulatur, rigidè semper observatur.

(c) Interpretes Concilii Tridentini in observat. declarat. ejusdem Concilii ad Sess. 23. de Reformat. cap. 18. n. 33. ita pronuntiârunt : Ante omnia in Seminariis constituendus est Grammaticus, & Musicus, qui pueros instruant ; & si reperiantur Jesuitæ, ceteris anteponendi sunt. Vid. Cardin. Sfortiam Pallav. in vindic. Societ. Gomez in propug. Soc. p. 1. clus. 3. n. 2. & alios. Exemplo suo præverunt Summi Pontifices, qui in Urbe Societatem JESU, Collegiis Romano, Germanico, Hungarico, Anglicano, Scoto, Græco, Hiberno, Maronitico, & Seminario Rom. præfecerunt. Hos secuti sunt Imperatores, Reges, Principes, aliique : ex singulis unus sufficiat. Ferdinandus II. cui post Constant. teste Nuncio Apost. Ecclesia parem non habuit, quemque Urbanus Pont. Sanctum nominavit, jam inde à puero literis & virtutibus per Societatem institutus, plus quàm 10. Gymnasia & domicilia Societatis erexit & fundavit ; duodecim omnino instauravit, & liberalissime dotavit. Hic Imperator se Filium Societatis, & ore & calamo profitebatur ; solitus frequenter dicere : Spero meos Filios Societatem JESU amatores ; id si fecerint, felices, ac beati erunt. Vid. imag. primi seculi lib. 5. cap. 9. fol. 660. Philippus II. Rex Hispaniarum Anno M.D.LXXXIV. non tantum insigni encomio Societatem exornavit ; sed publico etiam Diplomate eidem potestatem fecit toto Belgio Domos, & Collegia edificandi. Ibidem lib. 6. c. 5. Alexander Farnesius, Dux Parmensis, & Governator Belgii, assererat, Se Societatis JESU constitutum in aliqua urbe Collegium, propter Scholas & alia ministeria, arcis munitioibus validæ, & à milite, omnique apparatu bellico instructissimæ anteferre. Ibidem lib. 3. Orat. 5.

(d) *Clemens VIII. apud Adam. Contzen Polit. l. 6. c. 28. §. 5. dicit, Societatem Jesu esse Societatem ingeniorum. Urbanus VIII. in Brevi ad Reg. Polon. vocat Scholas Societatis Gymnasia Sapientia. Ludovicus de Valencia Minister Provinc. Lector Theologiae jubilatus & Qualificator S. Officii Inquisit. in Approbat. Tomi de Mariana devotione per P. Christoph. de Vega conscripti, vocat Societatem Jesu totius doctrinae, & eruditionis exemplar. Antonius Zara Episc. Petinensis in Anatom. ingeniorum ses. 1. capite unico, vocat eandem Scientiarum emporium. Caspar de Villaroel Archiepisc. Charchensis Ord. S. Augustini Scriptor doctissimus in Conc. Canoniz. S. Ignatii fol. 6. dicit, Adeo literis instructam esse Societatem, ut si illae interirent, in ista reperiri possent. Petrus Aloysius Episc. Tricariensis & Apost. Nuncius, Glorior (inquit) me a pueris educatum fuisse disciplinam Patrum Societatis, vel ex eo capite, quod is Ordo Viris eximiis abundet in omni eruditionis laude. Vid. Tom. 1. operum P. Drexelii in initio.*

(e) *Jacobus Spinosa Cardin. & Saguntinus Episc. cum assensu totius Cleri pronuntiabat, ad depellendam ignorantiam, & addiscendas artes ingenuas, nullam praesentiosem offerri, quam Societatis doctrinam.*

(f) *Justus Lipsius, vir qualis, & quantus? in Cent. 3. Miscell. Epist. 30. fol. mihi 29. ad P. Raderum Soc. Jesu, ita scribit: Amicum me totum Societati Vestrae esse, quidni profitear? quae prima literis his, aliisque me imbuit, quae salutaria in omnem vitam praecpta dedit, & praevit. ibid. Ep. 34. ad Jacob. Pontanum S. J. ita scribit: O institutionem vestram olim mihi utilem! inhæret ea, & inhæsit, ac illa Pallas fuit, quae inter tempestates, imò naufragia hunc servavit Ulysem.*

C O R O N A I
PIETATI JUVENTUTIS TRICORONATÆ
D E B I T A.

*P*ietas ad omnia utilis est,
praesertim ad illam Sapientiam,
quae non est stultitia apud Deum;
Haec enim initium habet Timorem Domini,
& non intrat in malevolam animam,
neque habitat in corde, subdito peccatis.
Lac puerorum est pietas;
Quisquis hunc succum non hauserit infans,
Nunquam crescet in virum, secundum cor Dei.
Adolescentes tenerae stirpes sunt:
Nisi his furculis continuo rorem pietatis asperseris,
vel stirpitis exarescunt,